

ABC
PISMO CODZIENNE
INFORMUJE WSZYSTKICH O WSZYSTKIEM

NASZE ABC

Szkota obywatelstwa

To określenie zrosło się już od dawna z samorządem, we wszystkich krajach. W państwach konstytucyjnych stanowi on pierwszy etap w wychowaniu politycznym obywateli, a nawet w autokracjach uważany był, jako pewnego rodzaju gromochron.

Najbardziej bała się tej szkoły obywatelstwa Rosja, która wogóle za najpewniejszą ostoję swego ustroju uważała ciemnotę mas, ale nawet i ona nie mąciła chłopom samorządu gminnego, uważając za wystarczający wpływ władzy na wyznaczanie naczelników samorządu.

W Polsce zaś dziwnie się dzieje w ostatnich czasach.

Ograniczono potężnie przed rokiem prawa samorządu, idąc o wiele dalej, niżby tego wymagał interes państwa, zredukowano rolę wybieranych rad samorządowych do skali minimalnej, w najważniejszych sprawach niemal tylko doradczej. Z chwilą zaś, gdy doszło do pierwszych wyborów, pojawił się pęd obozu rządowego do opanowywania za wszelką cenę nawet tych, ograniczonych w prawach rad gminnych i miejskich, aby je upartyjnić całkowicie na własny rachunek.

Taktyka ta odniosła już pewne triumfy tam wszędzie, gdzie nurt życia płynie bardziej leniwo, przede wszystkim po wsłach i drobnych miasteczkach, ale zarazem wywołała tam silniejszą reakcję w ośrodkach bardziej uświadomionych. Dzisiejsze wybory będą wskaźnikiem, jak silny jest ten zdrowy odpór społeczeństwa przeciwko odsuwaniu go od życia publicznego.

Dążąc do opanowania samorządów, sanacja ma cele wyłącznie negatywne: chodzi jej o złamanie lub osłabienie innych stronnictw. Wyobraża sobie, że tym sposobem silniej utrwali swoje rządy.

Jest to jednak olbrzymi błąd. Prawdziwa siła ruchów politycznych nie polega na ilości zdobywanych stanowisk, ale na tym rozpędzie, jakie im daje wewnętrzna moc idei. Żadne „robienie” wyborów, czy „poprawianie” ich wyników nie potrafi tej siły zniszczyć.

Jedynym więc skutkiem tej taktyki — tam, gdzie odnosi sukcesy — może być tylko odsunięcie od czynnego udziału w życiu publicznym tych ludzi, dla których jest ono wewnętrzną potrzebą, a dani przewagi oportunistów, karierowiczów i różnym ciemnym kombinacjom. W rezultacie może tylko wzrastać bierność. Koszt za eksperymenty zapłaci państwo, którego siła nie da się pomyśleć bez mocnego poczucia obywatelskiego.

Obóz sanacyjny twierdzi wprawdzie, że właśnie dąży do tego: słyszymy przecież ciągle o „konso lidacji”. Jest to jednak tylko mechaniczne podporządkowywanie społeczeństwa nakazom, idącym od władzy i z prawdziwą organizacją zbiorowości nie ma nic wspólnego — przeciwnie, jest jej zaprzeczeniem.

Zorganizowane społeczeństwo jest koniecznym warunkiem silnego państwa, ale organizacja ta musi wypływać z idei, a nie z mechanicznego aglomerowania ludzi jedynie dzięki zewnętrznej presji. Tego rodzaju fundament jest sypkim piaskiem, udającym skałę jedynie dzięki betonowej oprawie.

Skazanie dr. Ogrodowczyka
Lekarz ponosi winę za śmierć pacjentki

Wczoraj zakończony został proces dr. Ogrodowczyka, oskarżonego o dokonanie niedozwolonej operacji na niejakej Szaflikowej. Szaflikowa zmarła, osierocając czworo dzieci. Mąż zmarłej wniósł doniesienie karne przeciwko doktorowi, domagając się pociągnięcia go do odpowiedzialności.

Dr. Ogrodowczyk nie przyznał się do tego, aby operował pacjentkę. Dowodził, że Szaflikowa zgłosiła się do niego już po odbytych operacjach, jaką dokonała nieznana mu akuszerka. Lekarz, widząc ciężki stan chorej, osobiście odwiózł ją do szpitala. Po śmierci Szaflikowej, mąż jej zwrócił się do lekarza, domagając się odszko-

dowania. Ogrodowczyk całe oskarżenie tłumaczy chęcią zemsty i próbą szantażu dla wyciągnięcia od niego paru tysięcy złotych.

Przewód sądowy wykazał jednak, że dr. Ogrodowczyk ponosi odpowiedzialność za śmierć pacjentki. Orzeczenie biegłych lekarzy nieprzychylnie wypadło dla oskarżonego. Stwierdzono bowiem, że Szaflikowa nie mogłaby o własnych siłach udać się do lekarza, jak twierdził oskarżony, gdyż po fatalnie zrobionym zabiegu, była całkowicie pozbawiona sił.

Sąd Okręgowy, uznając lekarza winnym śmierci pacjentki, skazał go na półtora roku więzienia.

Śmierć w windzie
Straszny wypadek w Poznaniu

POZNAN, 26.5. (PAT). Dziś około godz. 8 rano wydarzył się w gmachu ZUPU przy ul. Dąbrowskiego tragiczny wypadek, który pociągnął za sobą śmierć Stanisława Bogobowicza, naczelnika wydziału finansowego ZUPU. Mianowicie Bogobowicz, chcąc wejść do windy, aby udać się na III pię-

tro do swego biura, otworzył drzwi i nagle wpadł w przepaść, głęboką około 6 m.

Zaalarmowani woźni i urzędnicy wydobyli ciężko rannego Bogobowicza, który w drodze do szpitala zmarł, nie odzyskawszy przytomności.

Popolo d'Italia
Przeciw Niemcom
narodowo-socjalistycznym

RZYM, 26.5. (PAT). Medjolański „Popolo d'Italia” ogłasza dziś artykuł p. t. „Teutonica”, który ostrzeżem swem skierowany jest przeciw Niemcom narodowo-socjalistycznym.

Autor artykułu omawia fakt, że Rzesza niemiecka usiłuje obecnie utworzyć oddzielny kościół narodowy, celem jeszcze wyraźniejszego wyodrębnienia się od innych narodów. Okoliczność tę uważa „Popolo d'Italia” za zrozumią, jeśli weźmie się pod uwagę doktrynę rasową narodowo-socjalistyczną.

Niemcy — pisze „Popolo d'Italia” — wystąpiły wczoraj przeciw cywilizacji chrześcijańskiej, dziś występują przeciw cywilizacji łacińskiej, a jutro wystąpią może przeciw całemu światu.

Polityka ta, która nie może nie być polityką obskurantyzmu, i która już dziś jest szowinistyczna i imperjalistyczna, nie może stać się polityką 20-go wieku. Jest rzeczą dziwną i bolesną stwierdzić, pisze w konkluzji „Popolo d'Italia” — że Niemcom

Fajsal maszeruje
na stolicę Jemenu

KAIR, 26.5. (PAT). Z Dżeddy donoszą, że emir Fajsal wydał swym wojskom rozkaz maszerowania na stolicę Jemenu, Sanaa. Pozytywnie Jeminitów w górach zostały już znatutowane.

Ale niech-no pęką betony, a wszystko runie.

Dzisiejsze wybory są walką między mechaniczną a organiczną metodą organizowania społeczeństwa. W tem leży ich główne znaczenie.

M. G.

Dillingera nie ma w Londynie

LONDYN, 26.5. (PAT). — W związku z sensacyjną wiadomością „Daily Mail”, jakoby w Londynie zauważono bandytę Dillingerę i rzekomo szykowano na niego ołławę, z kół Scotland Yardu wyjaśniają, że wiadomość ta jest bezpodstawa.

Cała sprawa z rzekomym Dillingerem ogranicza się do faktu, że dwa dni temu pewien Anglik, który mieszkał przez szereg lat w Chicago i znał Dillingerę, zawi-

wyjeżdżając
na wakacjeniezapomnij
GILZ
Mornitan
HERBEWO

Zarządcy „Perkuna”

Ukarani aresztem i grzywną

Od trzech tygodni trwa w fabryce motorów „Perkun” strajk, wywołany przez niewypłacanie od dłuższego czasu zarobków, tak pracownikom fizycznym, jak i umysłowym. Załogiści pracowników fizycznych wynosiły w chwili wybuchu strajku około 80.000 zł.

Ministerstwo Opieki Społecznej oraz p. Komisarz Rządu na m. st. Warszawę, chcąc zapobiec temu nienormalnemu stanowi rzeczy oraz przyjąć z pomocą robotnikom, odbyli szereg konferencji, mających na celu zmuszenie właścicieli fabryki do uregulowania założeń. Jednocześnie wspomniane władze dołożyły wszelkich starań, ażeby po uruchomieniu fabryki, zapewnić „Perkunowi” szereg zamówień, mogących na dłuższy okres czasu zatrudnić robotników w tej samej co dotychczas ilości.

Wobec tego, że zarząd firmy „Perkun” w postawionych mu ter-

minach nie załatwił należności swoim pracownikom. Okręgowy Inspektor Pracy złożył skargę w Starostwie Praga, gdzie w dniu 26 b. m. odbyła się rozprawa karno-administracyjna, w wyniku której zostali ukarani: Potworowski Gustaw, prezes zarządu

Olbrzymi wybuch
Śmierć 30 osób

PARYŻ, 26.5. (PAT). Donoszą z Alicante o olbrzymiej eksplozji, jaka nastąpiła w jednym z zakładów pirotechnicznych. 8 domów zostało zdemolowanych. Stwierdzono śmierć 3 robotników. Kilkadziesiąt osób odniosło rany. Przypuszczają, że katastrofa pociągnęła za sobą większą liczbę ofiar.

Śnieg

spadł w Niemczech

BERLIN, 26. (PAT). W całych Niemczech nastąpiła znaczna zniżka temperatury, dochodząca miejscami poniżej zera stopni. W górach olbrzymich z ubiegłej nocy spadł obfity śnieg.

Tereny ponad 800 mtr. pokryte są grubą warstwą śniegu.

Prof. Schmidt

w drodze do Europy

MOSKWA, 26.5. (PAT). Z Nowego Jorku donoszą, że prof. Schmidt, wraz z kierownikiem akcji ratunkowej Czuluskina, Uszakowem, wyjechał na pokładzie „Majestic” do Europy.

THIEME GREÜLICH i ŚCIGALSKI
Kantor Wymiany i Kolektura Loterii
Państwowej. Warszawa, Krakowskie
Przedmieście 9, telefon 295-18.

Tłoczyński pokonany
przez Australijczyka

PARYŻ, 26.5. (PAT). W dalszym ciągu rozgrywek o mistrzostwa międzynarodowe w tenisie stoczył mistrz polski Tłoczyński ciężką walkę z Australijczykiem, Mac Grathem. Walka zakończyła się zwycięstwem Australijczyka, który wszedł do dalszych rozgrywek, eliminując Tłoczyńskiego.

Sprawozdawcy pism sportowych podkreślają, że Tłoczyński

grał po mistrzowsku i że Australijczyk z trudem pokonał Polaka w 5-ch setach w stosunku 4:6, 6:4, 6:0, 6:2.

PARYŻ, 26.5. (PAT). W grze podwójnej panów w drugiej turze zawodów o mistrzostwo Francji para polska Hebda — Tłoczyński została pokonana przez parę angielską Austin — Hare w stosunku 6:3, 6:2, 6:4.

Znów bomby
w Wiedniu

WIEN, 26. 5. (PAT). — W 10 dzielnicy Wiednia aresztowano dwóch robotników za podłożenie bomby pod baraki, w których znajdował się oddział policji ochotniczej. Bomba nie wybuchła. Aresztowani robotnicy przyznali się do czynu, twierdząc, że chcieli

pomścić swoich kolegów, którzy padli w walkach lotowych.

W Braunau nad Immen rzuceno wczoraj w noc bombę do kanału, doprowadzającego wodę do centrali turbin. Centrala nie została uszkodzona, oświetlenie mia sta przywrócono po krótkiej przerwie.

Rozszerzenie sądów doraźnych
w Austrii

WIEN, 26.5. (PAT). W myśl wczorajszej uchwały rady ministrów opublikowano zostało dziś w południe rozporządzenie o rozszerzeniu kompetencji sądów doraźnych na zbrodnie popełnione przy użyciu środków wybuchowych oraz na zbrodnie gwałtu publicznego przez złośliwe uszkodzenie własności w szczególności

telegrafu i telefonu. Obwieszczenie grozi sprawcom tych zbrodni sądem doraźnym i karą śmierci.

P. Prezydent w Krakowie
na Boże Ciało

KRAKÓW, 26.5. (PAT). P. Prezydent Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki weźmie udział w uroczystej procesji Bożego Ciała w dniu 31 maja b. r. w Krakowie.

W piątek dnia 1-go czerwca o godz. 18-tej odbędzie się uroczyste poświęcenie kamienia węgielnego podbudowę muzeum narodowego. Na uroczystości tej będzie obecny p. Prezydent Rzeczypospolitej.

Simon—Skirmunt

LONDYN, 26.5. (PAT). Brytyjski minister Spraw Zagranicznych, lord Simon, który jutro rano udaje się do Genewy, przyjął dziś popołudniu ambasadora polskiego p. Skirmunta, z którym odbył dłuższą rozmowę.